AYAYDER ACİL YARDIM VE AFET YÖNETİCİLERİ DERNEĞİ	**78. Kırsal Arazide Arama Yöntemlerini Bilme ve Uygulama**

İşin Amacı

Yakınları tarafından konumu veya akıbeti bilinmeyen, hakkında kolluk birimlerine kayıp müracaatı yapılmış bireyler ile kendi rızasıyla kullandığı rotadan istemeden ayrılan ve kendisi adına yardım talebinde bulunan bireyleri meskun olmayan mahallerde arayarak bulma hedeflenir.

İşin Kapsamı

Görevli bulunulan alanda çalışan Acil Yardım ve Afet Yöneticileri, AFAD Personeli, Jandarma Arama Kurtarma, Yetkili Mercilerin İşbirliği İzni Verdiği STK'lar ile Kırsal Arazide Arama Yöntemlerini Bilme ve Uygulama sürecini kapsar.

İşin Yapılma Zamanı

Kayıp şahıs hakkında gerekli araştırma ve soruşturma işlemlerinin yapılabilmesi için kayıp yakını veya ilgili diğer kişiler tarafından kolluk birimlerine yapılan kayıt altına alınmış resmî başvuru ile 112 Çağrı Merkezlerine kendileri adına yardım talebi ileten bireylerin başvurusunu takiben iş yapılma süreci başlar.

İş ile İlgili Tanımlar

Kırsal Arazide Arama Yöntemlerini Bilme ve Uygulama: Kırsal arazide çocuk veya yetişkinleri, kişi hürriyeti, sağlığı ve güvenliğinin tehlikeye düşmesinin önlenmesi amacıyla şahsın bulununcaya kadar aranmasıdır.

İşin Yapılma Süreçleri

- ✓ Açık arazide aranacak insan, hayvan, ceset veya ceset parçalarının öyküsü, risk düzeyleri dikkate alınarak, bütün yönleriyle analiz edilir. Yapılan analiz sonuçlarına uygun olarak periyodik değerlendirmeler yapılır.
- ✓ Yapılan analiz ve değerlendirmelere göre arama yapma nedenleri, risk grupları, kaybolma zamanları ve yerleri, kayba maruz kalma düzeyleri, mükerrer kaybolma olayları gibi hususlar çok yönlü olarak incelenir.
- ✓ Aranacak şahıs için hangi risk grubunda olduğu tespit edilerek uygun arama metodu kullanılır.
- ✓ Aranacak şahsın hareketliliğini kısıtlayacak tıbbi sorunları varsa öğrenilir ve tahmini bir uzaklaşma mesafesi belirlenerek arama arazi çapı/metrekaresi çıkarılır.
- ✓ Hava ve arazi şartlarına uygun sayıda personel ve ekipman hazırlığı ivedilikle yapılır.
- ✓ Tüm personelde ortalama 5-10 litre hacminde, ellerin serbestçe kullanılmasına engel teşkil etmeyecek bireysel çantalar hazırlanır.
- ✓ Aranacak şahsın sıklıkla seyahat ettiği, şahısta hatırası olan mekanlar varsa öğrenilerek güzergahları belirlenir.
- ✓ Aranacak şahsın son görüldüğü yer, görgü tanıkları vasıtasıyla belirlenerek analizi yapılır.
- ✓ Arama yapılacak açık araziye yakın seyreden araç yollarında düzenli devriye atılması istenir.
- ✓ Arama yapılacak arazi çevresinde meskun mahal var ise ekipten 2 kişinin el ilanları hazırlayıp bilgilendirme yapması sağlanır.
- ✓ Arama yapılacak arazide aşılması imkansız coğrafi konumlar varsa sınırlama alanları ivedilikle belirtilir.
- ✓ Açık arazide aranacak şahsın, arama kurtarma personelinin seslenmesine yanıt verip veremeyecek bilinç düzeyinde olduğu bilgisi ekip üyelerine iletilir.

- ✓ Aranacak şahsın yaş, cinsiyet ve psikolojik tablosu değerlendirilerek öncelikli arama alanları çıkarılır.
- ✓ Eğitimli arama köpekleri açık arazide100'er metre ara ile arazide konumlandırılır.
- ✓ Ekip lideri, arama yapan personel arasında iletişimin sürekli açık kalmasını sağlar.
- ✓ Açık arazide aranan şahsın isteyerek veya istemeyerek konum değiştirebileceği hatta kendi isteği ile gizlenebileceği bilgisi göz önünde bulundurulur.
- ✓ Bulunan şahıs hakkında bilgilendirme, müracaatı alan görevli birimler tarafından yapılır.
- ✓ Bulunan yetişkin, irtibat bilgilerinin verilmesini istemediği takdirde bulunduğu yer, adres ve telefon bilgileri saklı tutulur. Bu durumda, müracaatçıya sadece kayıp şahsın bulunduğu ve sağ olduğu yönünde bilgi verilir.
- ✓ Açık arazide bulunan şahsa acil tıbbi yardım ulaştırılır.

İşi Gerçekleştirirken Kullanılan Yöntem, Teknik ve Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

- ✓ Açık arazide yapılan arama faaliyetlerinde görevli ekibin can güvenliğinin sürekli risk altında olduğu unutulmamalı ve gerekli ekipmanların eksiksiz hazırlanması sağlanmalıdır.
- ✓ Arazi şartlarına ve personel sayısına uygun olarak; Izgara metodu, şerit metodu, Spiral Metodu, Çember metodu, bölge metodu arama yöntemlerinden birisi belirlenir. Arazi şartları değişiklik gösterdiğinde ekip lideri yeniden uygun metodu seçerek uygulatmalıdır.
- ✓ Psikolojik durumu nedeniyle bulunmak istemeyen şahısların aramaları, dışarıdan çıplak gözle görmeyi engelleyen sık çalılıkar ile uzun otlar/sazlıklar üzerinde yoğunlaştırılır.
- ✓ Aranacak şahsın, arama kurtarma personeline zarar verebilecek bir psikolojik durumda olup olmadığı tektik edilmelidir.
- ✓ Arama yapılacak açık arazide su havzası varsa su kütlesinin tanımlaması yapılmalı, gerekli tedbirler alınmaldır. (Akar su, gölet, deniz, şelale vb)
- ✓ Açık arazide arama faaliyetlerinde hava karardıktan sonra da devam edilecek ise (Yüksek aciliyeti olan arama) personelin kaskına takılı vaziyette bulunan kafa lambaları aktif hale getirilmeli.
- ✓ Tüm ekip, hava karardıktan sonra mutlaka reflektörlü kıyafet giymelidir.
- ✓ Açık arazide arama yapılırken yardımcı olmak isteyen yerel halk arasında arama-kurtarma ekiplerini bilerek yanlış yönlendiren kişiler bulunacağı dikkate alınmalıdır.
- ✓ Arama sahasında delil niteliği taşıyabilecek nesnelere temas edilecek ise delil niteliği bozukluğu yaratmayacak temas yolları tercih edilmelidir.

İş Görenin Kullandığı Araç ve Gereçler

- ✓ Sedye/Omurga Tahtası
- ✓ Karabina
- ✓ Dinamik ve statik ipler (60-80 metre)
- ✓ Aydınlatma cihazları ve Kafa Lambası
- ✓ Kurtarma Kemerleri
- ✓ Düdük
- ✓ GPS ve Analog Pusula
- ✓ Telsiz
- ✓ Bireysel Çanta
- ✓ Eldiven

✓ Açık araziye uygun ayakkabı ✓ Reflektörlü kıyafet	
İşin Riskleri	
Aranacak Şahısta Oluşabilecek Riskler	**Çalışanda Oluşabilecek Riskler**
✓ Yüksekten düşmeye bağlı travmalar ✓ Hipotermi ✓ Hipovolemi ✓ Beslenme problemi veya zehirlenmeler ✓ Suda boğulma	✓ Yüksekten düşmeye bağlı travmalar. ✓ Hipotermi ✓ Hipovolemi ✓ Suda boğulma